

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра психології

Затверджено

На засіданні кафедри психології
філософського факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри

проф. Грабовська С.Л.

Силабус з навчальної дисципліни

«Юридична психологія»,

що викладається в межах ОПП «Психологія»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі

спеціальності 053 «Психологія»

2021 рік вступу

Львів 2021

**Силабус курсу “Юридична психологія”
2021-2022 навчального року**

Назва курсу	Юридична психологія
Адреса викладання курсу	Кафедра психології філософського факультету, вул. Коперника, 3.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра психології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань: 05 – соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 053 – Психологія
Викладачі курсу	Рибак Оксана Степанівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології філософського факультету
Контактна інформація викладачів	oksana.rybak@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Очні консультації в день проведення практичних занять (за попередньою домовленістю). Дистанційні консультації на платформі MS Teams або ZOOM (для погодження часу слід написати на електронну пошту викладача або зателефонувати).
Сторінка курсу	https://filos.lnu.edu.ua/academics/bachelor/spetsialnist-psykholohiia-053
Інформація про курс	Дисципліна «Юридична психологія» є нормативною дисципліною з спеціальності “Психологія” для освітньої програми бакалаврів, яка викладається в III семестрі в обсязі 3,5 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс спрямований на ознайомлення студентів із основними психологічними поняттями і проблемами, з якими працює юридичний психолог. Аналізується особистість злочинця, формується розуміння ролі соціальної ситуації розвитку у його становленні як особистості. Вивчаються біологічні і соціальні фактори формування антисоціальних настановлень особистості, місце психічних процесів у розумінні особистості злочинця: характерологічні відмінності мислення, особливості мотивації, індивідуальні відмінності емоційного досвіду і їх місце у формуванні антисоціальних настановлень. Вивчаються психологічні особливості злочинних угруповань, роль і місце особистості у злочинній організації з точки зору інтеракціоністського підходу. На прикладі реальних біографій розглядається місце окремої особистості в історії боротьби з організованою злочинністю. Аналізується особистість потерпілого та психологічні методи роботи із потерпілими. Розглядаються психологічні теорії тероризму, історія розвитку суспільної моралі, аналізуються філософсько-психологічні підходи до розуміння моральної поведінки. В результаті проходження курсу студенти знайомляться з психологічними аспектами розслідування злочинів, психологією особистості засудженого, соціально-психологічною характеристикою груп засуджених і їх субкультурою, вивчають роль умов ув'язнення у динаміці особистості особи, що відбуває покарання. Впродовж курсу студенти вчать критично аналізувати інформацію і адекватно використовувати психологічні методи для аналізу юридичних випадків, визначати

	психологічну складову у скоєних злочинах. Курс є відмінним доповненням до знань із психології особистості та соціальної психології.
Мета та цілі курсу	<p>Мета вивчення дисципліни «Юридична психологія» — ознайомлення студентів із базовими поняттями, категоріями і проблемами юридичної психології: поняттям особистості злочинця, життєвого шляху особистості і його ролі у формуванні антисоціальної і просоціальної поведінки, поняттям судово-психологічної експертизи, особистості потерпілого, психології злочинних угруповань тощо.</p> <p>Цілі курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомити студентів із основними проблемами юридичної психології та перспективами її розвитку; - сформулювати розуміння основних категорій юридичної психології; - навчити студентів коректно і критично опрацьовувати психологічну і юридичну літературу, релевантну до теми вивчення; - інтегрувати знання студентів із загальної і соціальної психології у їхньому стосунку до проблем юридичної психології.
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бобченко Н. Р., Бойко В. П., Жолнович І. В., Когутич І. І. Основи загальної та юридичної психології : курс лекцій : навч. посіб. / за ред. В. Т. Нора. Київ : Ін Юре, 2014. 280 с. 2. Бочелюк В. Й. Юридична психологія : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 336 с. 3. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. / Нац. акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2018. Т. 20 : Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія. 952 с. 4. Коновалова В. О., Шепітько В. Ю. Юридична психологія : посіб. для підгот. до іспиту. Харків : Право, 2019. 192 с. 5. Мухіна Г. В. Юридична психологія : навч.-метод. посіб. / за ред. В. М. Бесчастного. Київ : Дакор, 2019. 236 с. 6. Шепітько В. Ю., Коновалова В. О. Юридична психологія : підручник. 3-тє вид., переробл. і допов. Харків : Право, 2019. 288 с. 7. Юридична психологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.Є. Самойлов, М.С. Корольчук, В.М. Корольчук, С.М. Миронець, Г.М. Ржевський. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 432 с. 8. Андросюк В.Г., Казміренко Л.І., Кондратьєв Я.Ю. та ін. Юридична психологія. - К., 1999. 9. Антонян Ю.М., Бородин С.В. Преступность и психические аномалии. - М., 1987. 10. Антонян Ю.М., Гульдан В.В. Криминальная патопсихология. - М., 1991. 11. Антонян Ю.М., Енхикеев М.И., Зминов В.Е. Психология преступника и расследования преступлений. - М., 1996. 12. Башкатов И.Я. Психология групп несовершеннолетних правонарушителей (социально-психологические особенности). - М., 1993. 13. Васильев В.Л. Психология осмотра места преступления. - Л.,

- 1986.
14. Васильев В.Л. Юридическая психология. - СПб., 1997.
 15. Глузман С.Ф. Рисунки по памяти, или записки отсидента. - К., 2012.
 16. Гуров А.И. Профессиональная преступность. Прошлое и современность. - М., 1990.
 17. Дубить Н.Я., Кравец И.И., Кудрящев В.Н. Генетика. Поведение. Ответственность. - М., 1989.
 18. Еникеев М.И. Основы общей и юридической психологии. - М., 1996.
 19. Зелшский А. Ф. Криминальная психология. - К., 1999.
 20. Илларионов В.П. Переговоры в преступниками. - М., 1993.
 21. Комаров В.С. Психологические основы очной ставки. - Харьков, 1976.
 22. Коновалова В.Е. Психология в расследовании преступлений. - Харьков, 1978.
 23. Коновалова В.Е. Правовая психология. - Харьков, 1997.
 24. Костицкий М.В. Судебно-психологическая экспертиза. - Львов, 1987.
 25. Костицкий М.В. Введение в юридическую психологию: методологические и теоретические вопросы. - К., 1990.
 26. Коченов М.М. Судебно-психологическая экспертиза. - М., 1977.
 27. Кудрящев В.Н. Правовое поведение: нормы и патология. - М., 1989.
 28. Кудрящев В.Н. Судебно-психологическая экспертиза. - М., 1988.
 29. Мостовая И.М. Юридическая психология. - К., 1998.
 30. Ратинов А.Р. Психология допроса обвиняемого. - М., 1988.
 31. Столяренко А.М. Психологические приемы в работе юриста. - М., 2000.
 32. Чуфаровский Ю.В. Основы юридической психологии. - М., 1995.
 33. Шиханцов Г.Г. Юридическая психология. - М., 2000.
 34. Щекин Г.В. Как читать людей по их внешнему облику. - К., 1993.

Додаткова література:

1. Будянский М.Ф. Використання психологічних знань у розслідуванні злочинів. Навчально-методичний посібник. Одеса. Астропринт, 2001. 96 с.
2. Бурдін В.М. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені в стані сильного душевного хвилювання. Монографія. Львів: ПАІС, 2006. 200 с.
3. Ващук О. П. Невербальна інформація в кримінальному провадженні: теоретико-методологічні основи : монографія. Одеса : Гельветика, 2017. 430 с.
4. Кириленко Т.С. Суб'єктивність емоційних переживань. // Вісник Соціологія, Психологія, Педагогіка. Вип. 12-13. 2002. С. 35-37
5. Кудерміна О. І. Психологія особи як суб'єкта правоохоронної діяльності : монографія. Чернівці: Наші книги, 2013. 415 с.

	<p>6. Організація і тактика одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб: навч. посіб. / С.С. Чернявський, О.О. Алексєєв, А.А. Вознюк. К., 2016. 66 с.</p> <p>7. Основи загальної та юридичної психології: курс лекцій. навч. посіб. / Н.Р. Бобечко, В.П. Бойко, І.В. Жолнович, І.І. Когутич; за ред. В.Т. Нора. К.: Алерта; ЦУЛ, 2011. 224 с.</p> <p>8. Павлюк Н. В. Процес формування показань неповнолітніх (інтерпретація та використання під час допиту) : монографія ; за ред. В. Ю. Шепітька. Харків : Апостіль, 2013. 208 с.</p> <p>9. Тищенко В.В., Загородній В.Є., Белік Л.С. Тактико-психологічні засади слідчої та оперативно-розшукової діяльності : навч.-метод. посіб. : для здобувачів вищої освіти ф-ту прокуратури та слідства (кримінальної юстиції). Одеса : Гельветика, 2019.159 с.</p> <p>10. Юридична психологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.Є. Самойлов, М.С. Корольчук, В.М. Корольчук, С.М. Миронець, Г.М. Ржевський. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 432 с.</p>
Тривалість курсу	105 год.
Обсяг курсу	32 години аудиторних, з них 16 години лекційних та 16 години семінарсько-практичних занять. 73 години самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>Курс передбачає формування інтегральної компетентності: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.</p> <p>Курс формує такі загальні (ЗК) та спеціальні компетентності (СК):</p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК8. Навички ефективної міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК9 Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 12. Здатність професійно спілкуватись державною мовою з широкою науковою спільнотою, фахівцями-практиками та громадськістю,</p>

грамотно вибудовувати наукові тексти,

і спеціальних компетентностей:

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК6. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК12. Здатність до спілкування в діалоговому режимі з науковою спільною, фахівцями-практиками та індивідуальними і груповими споживачами фахової психологічної допомоги в певній галузі наукової та/або практичної діяльності.

Проходження курсу передбачає досягнення таких **програмних результатів:**

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для

	<p>фахівців і нефахівців.</p> <p>ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.</p> <p>ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.</p> <p>ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.</p> <p>ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів тощо, відповідно до вимог замовника.</p> <p>ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</p> <p>ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.</p> <p>ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p> <p>ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.</p> <p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p>Знати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. завдання, об'єкт й предмет юридичної психології; 2. основні категорії юридичної психології; 3. знати основи аналізу юридичних випадків з психологічної точки зору; 4. розуміти основні психологічні аспекти формування особистості злочинця. <p>Вміти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. адекватно використовувати методи юридичної психології для аналізу юридичних випадків; 2. аналізувати структуру самосвідомості особистості, я-концепцію особистості, її потребово-мотиваційну сферу та індивідуально-типологічні особливості з метою складання психологічного профілю особистості; 3. критично аналізувати інформацію, яка стосується психологічної сторони юридичних випадків; 4. визначати психологічну складову у скоєних злочинах.
Ключові слова	Особистість злочинця, психологічна сторона свідчення очевидців,

	психологічна сторона допиту, психологічна складова пенетенціарної системи, юриспруденція, судова психологія, кримінальна психологія, право, особистість, суспільні відносини, правовідносини.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, презентацій, дискусій, практичних робіт та консультацій для кращого розуміння тем.
Теми	СХЕМА КУРСУ подана нижче.
Підсумковий контроль, форма	Поточний контроль: модульні тести, оцінка самостійної роботи, оцінка індивідуальних завдань, поточне опитування (усне та письмове); підсумковий контроль: іспит
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін “Загальна психологія”, “Соціальна психологія”, “Психодіагностика”, “Практикум із загальної психології”.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, семінари, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки, тренінги), проектно-орієнтоване навчання, дискусія.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● контрольні заміри (модулі): максимальна кількість балів 14 ● семінарські заняття: максимальна кількість балів 24 ● практичні роботи: максимальна кількість балів 12 ● іспит: максимальна кількість балів 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових і усних робіт (здійснення аналізу особистості злочинця, аналіз і власний проект вдосконалення психологічної складової юридичної практики). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов’язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, а також бали за самостійну роботу. При цьому обов’язково враховуються присутність на заняттях та активність</p>

	<p>студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, предмет та об'єкт юридичної психології. 2. Завдання юридичної психології. 3. Структура юридичної психології. 4. Принципи юридичної психології. 5. Методи юридичної психології. 6. Використання досягнень юридичної психології у галузях соціальної та юридичної практики. 7. Зародження юридичної психології. 8. Основні етапи становлення та розвитку юридичної психології. 9. Формування психологічної школи права поч. ХХ ст. (Л. Петражицький). 10. Сучасний стан та проблеми вітчизняної юридичної психології. 11. Поняття особистості в психології та правовій науці. 12. Пізнавальні психічні процеси та урахування їх закономірностей юристом у професійній діяльності. 13. Емоції, почуття, психічні стани об'єктів юридичної діяльності. та їх психолого-правова оцінка. 14. Проблема вивчення особистості у професійній діяльності юриста. 15. Фрустрація, її зв'язок з агресивною поведінкою, насильницькими злочинами проти особи, скоєнням самогубств. 16. Значення страждань при визначенні моральної шкоди потерпілому. 17. Психологічна характеристика праці юриста. 18. Психологічні особливості пізнавальної діяльності юриста. 19. Особливості комунікативних дій у діяльності юриста. 20. Психологічні особливості прийняття рішень у галузях юридичної діяльності. 21. Психологічні особливості вирішення юристом організаційноуправлінських питань. 22. Розвиток професійно важливих комунікативних якостей юриста. 23. Професійна деформація юриста та шляхи її подолання. 24. Психологічні аспекти підвищення ефективності праці юристів. 25. Психологія взаємодії людей у сфері цивільно-правової регуляції. 26. Психологічні аспекти цивільного процесу. 27. Психологічні особливості діяльності господарського суду. 28. Предмет та завдання кримінальної психології. 29. Психологія злочинного діяння. 30. Індивідуально-психологічні причини злочинної поведінки. 31. Соціально-психологічні причини злочинної поведінки. 32. Психологічна структура злочинного діяння. 33. Психологічні наслідки здійсненого злочину. 34. Особистість злочинця як об'єкт психологічного дослідження. 35. Соціально-психологічна типологія злочинця. 36. Психологія потерпілого. 37. Психологія організованих злочинних формувань (груп). 38. Психологічний аналіз особистості неповнолітнього правопорушника. 39. Психологічні методи боротьби з груповою злочинністю. 40. Психологія допиту потерпілого. 41. Психологія допиту підозрюваного. 42. Психологія допиту звинуваченого. 43. Психологія допиту свідків. 44. Психологічні особливості допиту неповнолітніх. 45. Психологія огляду місця події. 46. Психологія обшуку. 47. Психологія виїмки. 48. Психологія слідчого експерименту. 49. Психологія відтворення обстановки. 50. Психологія відтворення обставин події. 51. Загальна характеристика психологічних

	особливостей слідчої діяльності. 52.Психологічні особливості розслідувань у справах неповнолітніх. 53.Застосування слідчим психологічних прийомів під час обшуку. 54.Психологічні ознаки неправдивих показань при допиті. 55.Використання психолога у якості консультанта на попередньому слідстві. 56.Залучення психолога у якості спеціаліста при проведенні слідчих дій. 57.Проблема правомірного психологічного впливу під час розслідування злочинів.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

*** Схема курсу*

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1 тиждень, 4 год	ТЕМА 1. Юридична психологія в системі наукових знань Юридична психологія як галузь наукових знань та навчальна дисципліна. Предмет юридичної психології. Місце юридичної психології в системі психологічної науки й права. Зв'язки юридичної психології з загальною, соціальною та іншими галузями психології, а також із цивільним, кримінальним правом і процесом, криміналістикою та кримінологією. Зв'язки юридичної психології з судовою психіатрією та кримінальною патопсихологією.	Лекція, семінарсько-практичне заняття	Бочелюк В. Й. Юридична психологія : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 336 с. Андросюк В.Г., Казміренко Л.І., Кондратьєв Я.Ю. та ін. Юридична психологія. - К., 1999.	Підготовка до семінарсько-практичного заняття, виконання завдань 8,19 год	1 тиждень
2 тиждень, 4 год	ТЕМА 2. Методи юридичної психології Методи спостереження та експерименту. Метод інтерв'ю. Тестування. Вивчення документального матеріалу. Вивчення процесу і продуктів діяльності. Анкетування. Біографічний метод. Метод узагальнення незалежних характеристик. Детектор брехні. Межі використання методів юридичної психології у кримінальному процесі.	Лекція, семінарсько-практичне заняття	Коновалова В. О., Шепітько В. Ю. Юридична психологія : посіб. для підгот. до іспиту. Харків : Право, 2019. 192 с. Андросюк В.Г., Казміренко Л.І., Кондратьєв Я.Ю. та ін. Юридична психологія. - К., 1999. Чуфаровский Ю.В. Основы юридической психологии. - М., 1995.	Підготовка до семінарсько-практичного заняття, виконання завдань 8,19 год	2 тиждень

3 тиждень, 4 год	<p>ТЕМА 3. Загальнопсихологічні та соціально-психологічні основи юридичної психології</p> <p>Поняття особистості у психології та правовій науці. Індивід, особистість, суб'єкт діяльності. Психологічна структура особистості. Психічні властивості особистості. Пізнавальні психічні процеси та врахування їх закономірностей у професійній діяльності юридичного психолога. Емоції, почуття, психічні стани суб'єктів юридичної діяльності та їх психолого-правова оцінка. Стани психічної напруги. Адаптаційний синдром. Стрес і стадії його розвитку. Фрустрація, її зв'язок з агресивною поведінкою, насильницькими злочинами, скоєнням самогубств. Афект та його діагностичні ознаки.</p>	Лекція, семінарсько-практичне заняття	<p>Коновалова В. О., Шепітько В. Ю. Юридична психологія : посіб. для підгот. до іспиту. Харків : Право, 2019. 192 с.</p> <p>Андросюк В.Г., Казміренко Л.І., Кондратьєв Я.Ю. та ін. Юридична психологія. - К., 1999.</p> <p>Костицкий М.В. Введение в юридическую психологию: методологические и теоретические вопросы. - К., 1990.</p> <p>Чуфаровский Ю.В. Основы юридической психологии. - М., 1995.</p>	Підготовка до семінарсько-практичного заняття, виконання завдань 8,19 год	3 тиждень
4 тиждень, 4 год	<p>ТЕМА 4. Характеристика праці юридичного психолога</p> <p>Професіограма юридичного психолога. Сторони професійної діяльності юридичного психолога: пізнавальна, комунікативна, конструктивна, організаційна, виховна. Особливості пізнавальної діяльності юридичного психолога. Особливості вирішення розумових задач у процесі розслідування і судового розгляду справ. Психологічні особливості прийняття рішень у юридичній діяльності. Професійна деформація юридичного психолога та шляхи її подолання. Психологічні аспекти підвищення ефективності праці.</p>	Лекція, семінарсько-практичне заняття	<p>Мухіна Г. В. Юридична психологія : навч.-метод. посіб. / за ред. В. М. Бесчастного. Київ : Дакор, 2019. 236 с.</p> <p>Андросюк В.Г., Казміренко Л.І., Кондратьєв Я.Ю. та ін. Юридична психологія. - К., 1999.</p> <p>Костицкий М.В. Введение в юридическую психологию: методологические и теоретические вопросы. - К., 1990.</p> <p>Столяренко А.М. Психологические приемы в работе юриста. - М., 2000.</p> <p>Чуфаровский Ю.В. Основы юридической психологии. - М., 1995.</p>	Підготовка до семінарсько-практичного заняття, виконання завдань 8,19 год	4 тиждень
5 тиждень, 4 год	<p>ТЕМА 5. Психологічні основи цивільно-правового регулювання та цивільного судочинства</p> <p>Психологія взаємодії людей у сфері цивільно-правової</p>	Лекція, семінарсько-практичне заняття	<p>Тіщенко В.В., Загородній В.Є., Белік Л.С. Тактико-психологічні засади слідчої та оперативно-розшукової діяльності :</p>	Підготовка до семінарсько-практичного заняття, виконання завдань	5 тиждень

	<p>регуляції. Цивільно-правове регулювання як фактор організації суспільних відносин. Психологічна характеристика цивільно-правового договору. Психологічні аспекти цивільного процесу. Позиції сторін у цивільному процесі та їх комунікативна активність. Психологічні спекти підготовки цивільних справ до судового розгляду. Психологічні аспекти організації судового засідання і судового ритуалу. Психологія діяльності судді у цивільному судочинстві. Психологічні аспекти діяльності адвоката в цивільному судочинстві. Психологія судової промови у цивільному судочинстві. Психологічні аспекти вивчення судом обставин справи та винесення судових рішень. Проблема справедливості судових рішень.</p>		<p>навч.-метод. посіб. : для здобувачів вищої освіти ф-ту прокуратури та слідства (кримінальної юстиції). Одеса : Гельветика, 2019. 159 с. Андросюк В.Г., Казміренко Л.І., Кондратьєв Я.Ю. та ін. Юридична психологія. - К., 1999. Мостовая И.М. Юридическая психология. - К., 1998. Орзих М.Ф. Личность и право. - М., 1975.</p>	8,19 год	
6 тиждень, 4 год	<p>ТЕМА 6. Кримінальна психологія Предмет та завдання кримінальної психології. Психологія злочинної поведінки. Взаємодія суб'єктивних і об'єктивних факторів. Структурно-психологічний аналіз злочинної дії. Психологічні аспекти стадій злочину. Особливості вольових та емоційних процесів при підготовці і скоєнні злочину. Психологія співучасті. Поняття мотиваційної сфери злочину. Співвідношення мотиву, цілі та результату при вчиненні злочину з необережності та умисно.</p>	Лекція, семінарсько-практичне заняття	<p>Андросюк В.Г., Казміренко Л.І., Кондратьєв Я.Ю. та ін. Юридична психологія. - К., 1999. Антонян Ю.М., Гульдан В.В. Криминальная патопсихология. - М., 1991. Бурдін В.М. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені в стані сильного душевного хвилювання. Монографія. Львів: ПАІС, 2006. 200 с. Ващук О. П. Невербальна інформація в кримінальному провадженні: теоретико-методологічні основи : монографія. Одеса : Гельветика, 2017. 430 с.</p>	Підготовка до семінарсько-практичного заняття, виконання завдань 8,19 год	6 тиждень
7 тиждень, 4 год	ТЕМА 7. Особистість	Лекція,	Кириленко Т.С.	Підготовка до	7 тиждень

ГОД	<p>правопорушника Особистість правопорушника як спеціальний об'єкт психологічного дослідження. Психологічні особливості особистості злочинця. Підходи до класифікації особистості злочинця. Вивчення особистості правопорушника, його мотиваційної сфери при попередньому розслідуванні, розгляді справи у суді. Усвідомлення порушення норм. Психологія провини. Психологічний аналіз особистості неповнолітнього правопорушника. Мотивація злочинної поведінки неповнолітніх. Психологічна характеристика злочинних груп за участю неповнолітніх.</p>	<p>семінарсько-практичне заняття</p>	<p>Суб'єктивність емоційних переживань. // Вісник Соціологія, Психологія, Педагогіка. Вип. 12-13. 2002. С. 35-37. Андросюк В.Г., Казміренко Л.І., Кондратьєв Я.Ю. та ін. Юридична психологія. - К., 1999. Раїнов А.Р. Психологическое изучение личности преступника. - М., 1982. Щекин Г.В. Как читать людей по их внешнему облику. - К., 1993. Юридична психологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.Є. Самойлов, М.С. Корольчук, В.М. Корольчук, С.М. Миронець, Г.М. Ржевський. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 432 с.</p>	<p>семінарсько-практичного заняття, виконання завдань 8,19 год</p>	
8 тиждень, 4 год	<p>ТЕМА 8. Психологія потерпілого Психологічне дослідження особистості потерпілого та його діяльності. Роль жертви у генезі злочину, її міжособистісні зв'язки та стосунки зі злочинцем. Психологічний аналіз показів потерпілого.</p>	<p>Лекція, семінарсько-практичне заняття</p>	<p>Андросюк В.Г., Казміренко Л.І., Кондратьєв Я.Ю. та ін. Юридична психологія. - К., 1999. Чуфаровский Ю.В. Основы юридической психологии. - М., 1995.</p>	<p>Підготовка до семінарсько-практичного заняття, виконання завдань 8,19 год</p>	8 тиждень
9 тиждень 4 год	<p>ТЕМА 9. Психологія злочинних формувань Психолого-правова оцінка організованих злочинних формувань, їхньої протиправної діяльності. Типи злочинних формувань. Структура злочинних формувань. Психологічні методи боротьби з груповою злочинністю.</p>	<p>Лекція, семінарсько-практичне заняття</p>	<p>Андросюк В.Г., Казміренко Л.І., Кондратьєв Я.Ю. та ін. Юридична психологія. - К., 1999. Чуфаровский Ю.В. Основы юридической психологии. - М., 1995.</p>	<p>Підготовка до семінарсько-практичного заняття, виконання завдань 8,19 год</p>	9 тиждень
10 тиждень 4 год	<p>ТЕМА 10. Психологічні основи попереднього розслідування Загальна характеристика психологічних особливостей слідчої діяльності. Особливості мислення слідчого. Професійна інтуїція та логічні процеси. Психологія</p>	<p>Лекція, семінарсько-практичне заняття</p>	<p>Андросюк В.Г., Казміренко Л.І., Кондратьєв Я.Ю. та ін. Юридична психологія. - К., 1999. Комаров В.С. Психологические основы очной ставки. - Харьков, 1976.</p>	<p>Підготовка до семінарсько-практичного заняття, виконання завдань 8,19 год</p>	10 тиждень

	оцінювання доказів слідчим. Взаємодія внутрішнього переконання та самосвідомості.		Коновалова В.Е. Психология в расследовании преступлений. - Харьков, 1978.		
11 тиждень 4 год	ТЕМА 11. Психологія допиту Психологічні особливості допиту в безконфліктній ситуації. Види питань, особливості їхнього впливу на психіку того, кого допитують. Прийоми активізації пам'яті у особи, яку допитують. Психологічні аспекти допиту потерпілого. Психологічні аспекти допиту свідків. Психологічні аспекти допиту в конфліктній ситуації. Психологічні ознаки неправдивих показів. Психологічні аспекти очної ставки Психологічні аспекти розслідувань у справах неповнолітніх.	Лекція, семінарсько-практичне заняття	Павлюк Н. В. Процес формування показань неповнолітніх (інтерпретація та використання під час допиту) : монографія ; за ред. В. Ю. Шепітька. Харків : Апостіль, 2013. 208 с. Андросюк В.Г., Казміренко Л.І., Кондратьєв Я.Ю. та ін. Юридична психологія. - К., 1999. Ратинов А.Р. Психология допроса обвиняемого. - М., 1988. Організація і тактика одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб: навч. посіб. / С.С. Чернявський, О.О. Алексеев, А.А. Вознюк. К., 2016. 66 с.	Підготовка до семінарсько-практичного заняття, виконання завдань 8,19 год	11 тиждень
12 тиждень 4 год	ТЕМА 12. Психологічна консультація і судово-психологічна експертиза Роль психолога у якості консультанта на попередньому слідстві. Залечення психолога в якості спеціаліста під час проведення судово-психологічної експертизи (СПЕ). Загальний предмет СПЕ. Приводи для обов'язкового призначення СПЕ та постановка питань до СПЕ. Компетенція СПЕ. Завдання СПЕ.	Лекція, семінарсько-практичне заняття	Будянский М.Ф. Використання психологічних знань у розслідуванні злочинів. Навчально-методичний посібник. Одеса. Астропринт, 2001. 96 с. Андросюк В.Г., Казміренко Л.І., Кондратьєв Я.Ю. та ін. Юридична психологія. - К., 1999. Коченов М.М. Судебно-психологическая экспертиза. - М., 1977. Кудрящев В.Н. Судебно-психологическая экспертиза. - М., 1988.	Підготовка до семінарсько-практичного заняття, виконання завдань 8,19 год	12 тиждень
13 тиждень 4 год	ТЕМА 13. Види судово-психологічних експертиз СПЕ емоційних станів. СПЕ потерпілих у справах про сексуальні злочини. Експертиза соціально-психологічних особливостей членів злочинної групи. СПЕ	Лекція, семінарсько-практичне заняття	Основи загальної та юридичної психології: курс лекцій. навч. посіб. / Н.Р. Бобченко, В.П. Бойко, І.В. Жолнович, І.І. Когутич; за ред. В.Т. Нора. К.: Алерта; ЦУЛ, 2011. 224	Підготовка до семінарсько-практичного заняття, виконання завдань 8,19 год	13 тиждень

	визначення здатності неповнолітнього правопорушника розуміти значення вчинюваних дій. Комплексна судова та психолого-психіатрична експертиза.		с. Андросюк В.Г., Казміренко Л.І., Кондратьєв Я.Ю. та ін. Юридична психологія. - К., 1999. Коченов М.М. Судбно-психологіческая експертиза. - М., 1977. Кудрящев В.Н. Судбно-психологіческая експертиза. - М., 1988. Кудерміна О. І. Психологія особи як суб'єкта правоохоронної діяльності : монографія. Чернівці: Наші книги, 2013. 415 с.		
14 тиждень 4 год	ТЕМА 14. Психологія судового процесу Психологічна структура судової діяльності. Психолого-правова характеристика процесу пізнання і встановлення істини у судовому засіданні. Судові версії. Конструктивна діяльність суду. Психологічні особливості перевірки фактів, оцінки доказів і встановлення істини складом суду. Психологічні особливості судового допиту. Судова мова, вимоги до неї. Фактори, що впливають на комунікативну поведінку учасників процесу в суді. Психологічні засоби впливу на підсудного.	Лекція, семінарсько-практичне заняття	Шепітько В. Ю., Коновалова В. О. Юридична психологія : підручник. 3-тє вид., переробл. і допов. Харків : Право, 2019. 288 с. Андросюк В.Г., Казміренко Л.І., Кондратьєв Я.Ю. та ін. Юридична психологія. - К., 1999. Дулов А.В. Судебная психологія. - Минск, 1875.	Підготовка до семінарсько-практичного заняття, виконання завдань 8,19 год	14 тиждень
15 тиждень 4 год	ТЕМА 15. Психологія судових дебатів Психологічні основи виховної функції судового процесу і вироку. Формування переконання і винесення вироку судом. Суспільна значимість судових рішень. Психологічні особливості прийняття рішення суддею. Ефект психологічної установки та його роль у процесі прийняття судових рішень.	Лекція, семінарсько-практичне заняття	Шепітько В. Ю., Коновалова В. О. Юридична психологія : підручник. 3-тє вид., переробл. і допов. Харків : Право, 2019. 288 с. Андросюк В.Г., Казміренко Л.І., Кондратьєв Я.Ю. та ін. Юридична психологія. - К., 1999. Дулов А.В. Судебная психологія. - Минск, 1875.	Підготовка до семінарсько-практичного заняття, виконання завдань 8,19 год	15 тиждень
16 тиждень 4 год	ТЕМА 16. Пенітенціарна психологія	Лекція, семінарсько	Шепітько В. Ю., Коновалова В. О.	Підготовка до семінарсько-	16 тиждень

<p>Предмет і завдання пенітенціарної психології. Психологічні аспекти проблеми покарання та виправлення злочинця. Каяття злочинця як психічний акт самооцінки та самоосуду індивідом своєї поведінки. Психологія особистості засудженого. Вивчення особистості засудженого. Особливості психіки особи, яка відбуває покарання. Соціально-психологічна характеристика груп засуджених. Конфлікти та їх причини. Стереотипи тюремної поведінки та їх вплив на особистість. Субкультура засуджених. Роль психології у подоланні законів і традицій тюремної зони.</p>	<p>-практичне заняття</p>	<p>Юридична психологія : підручник. 3-ге вид., переробл. і допов. Харків : Право, 2019. 288 с. Андросюк В.Г., Казміренко Л.І., Кондратьєв Я.Ю. та ін. Юридична психологія. - К., 1999. Глузман С.Ф. Рисунки по памяти, или записки отсидента. - К., 2012.</p>	<p>практичного заняття, виконання завдань 8,19 год</p>	
--	---------------------------	---	--	--